

Dato: 7. marts 2013

Direktør Niels Christensen
Naturstyrelsen

nichr@nst.dk

Lodsejerinddragelse i Natura 2000

Dansk Skovforening og Landbrug & Fødevarer sendte den 1. februar 2013 en henvendelse til Departementschef Henrik Studsgaard, hvori vi udtrykte bekymring over manglen på lodsejerinddragelse i udkast til miljømålsloven for så vidt angår Natura 2000-planerne.

Efterfølgende har vi fået oplyst, at der vil blive foretaget ændringer i lovforslaget således, at der fremover vil blive tale om en direkte lodsejerinddragelse i forbindelse med udarbejdelse af Natura 2000-planerne.

Det er vi meget tilfredse med, og ser frem til at der fremover vil ske en bedre inddragelse af lodsejerne.

Med venlig hilsen

Niels Peter Nørring
Landbrug & Fødevarer

Jan Søndergaard
Dansk Skovforening

DANSK
SKOVFORENING

Amalievej 20
1875 Frederiksberg C
Danmark

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

Naturstyrelsen

Att: Lisbeth Andersen e-mail: lba@nst.dk
Pernille Månsson e-mail: pem@nst.dk

8. februar 2013

Vedr.: Ændring af miljømålsloven (Jr.nr.: NST-400-00067)

Med e-mail af 18. januar 2013 har Naturstyrelsen udsendt udkast til lovforslag til ændring af miljømålsloven i høring (forenkling af planprocessen for Natura 2000-planer mv.), idet styrelsen anmoder om Dansk Skovforenings eventuelle bemærkninger hertil senest den 15. februar 2013.

Der blev den 5. februar 2013 afholdt møde i Grønt Fremdriftsforum, hvor lovforslaget blev drøftet, og hvor såvel Dansk Skovforening som Landbrug & Fødevarer fremkom med mundtlige bemærkninger til – især – spørgsmålet om den manglende private lodsejerinddragelse i planprocessen i det fremsendte udkast.

Netop dette spørgsmål var helt centralt for organisationerne på stormødet i oktober 2012, hvor planprocessen i første generationsplanerne blev evalueret. Landbrug & Fødevarer og Skovforeningen fremsendte 20. december på opfordring af Naturstyrelsen et indspil om lodsejerinddragelse i Natura 2000-planlægningen.

Overordnede betragtninger

På baggrund af ovenstående og et efterfølgende bilateralt afholdte møde mellem Naturstyrelsen, Landbrug & Fødevarer og Dansk Skovforening har Skovforeningen klare forventninger om, at lodsejerinddragelsen tidligt i processen får en mere central – og direkte udtrykt – placering i lovforslaget og bemærkningerne hertil.

Skovforeningens efterfølgende bemærkninger tager udgangspunkt i denne klare forventning til det lovforslag, der vil blive fremsat.

Konkrete bemærkninger

I den følgende gennemgang refereres der ikke til lovforslagets §§ (der er kun 2), men til de paragraffer, der foreslås ændret i selve miljømålsloven

§ 37a

Skovforeningen finder det positivt, at det nu bliver et lovkrav, at kommunale og statslige handleplaner for skovbevoksede, fredskovspligtige arealer skal koordineres, *såfremt* der hermed menes, at disse bliver udgivet som én samlet plan. Dette fremgår dog ikke tydeligt hverken af lovforslagsteksten eller af lovforslagets bemærkninger.

På stormødet og i andre fora er der udtrykt en meget positiv holdning til, at planerne samles i én plan.

Skovforeningen skal derfor anmode om, at denne forudsætning om udsendelsen af én samlet plan for hvert Natura 2000 område kommer til at fremgå tydeligere af lovforslaget.

§46, stk. 3

"Ikke væsentlige ændringer" i indsatsprogrammet kan gennemføres uden høring og kan efterfølgende offentliggøres udelukkende digitalt. Dette vil kunne smidiggøre processen.

Efter lovbemærkningerne er der tænkt på kortfejl, tastefejl o. lign. Såfremt en ændring af et indsatsprogram imidlertid *kan* føre til en ændring af konkrete ejendommers fremtidige driftsmuligheder i forhold til det først offentliggjorte, anser Skovforeningen det for påkrævet, at ændringen samtidig meddeles direkte til lodsejerne.

Bemærkningerne til lovforslaget

Af bemærkningerne følger det, at Miljøministeriet har en pligt til at tage direkte kontakt til "*Væsentligt og direkte berørte lodsejere*"

Skovforeningen skal anbefale, at myndighederne generelt – og ikke blot Miljøministeriet - får en pligt til at inddrage de private lodsejere som interessenter i en dialog om de kommende planer – både de statslige planer og handleplanerne.

Skovforeningen skal foreslå en den afgrænsning af de lodsejere, der skal tages kontakt bliver:

- ejere i Natura 2000 områder, hvor der kun er en enkelt eller nogle få ejere, der ejer jord inden for dette,
- ejere, der ejer en stor andel af et Natura 2000 område,
- ejere, hvor en stor andel af disses ejendomme er beliggende inden for et Natura 2000 område og
- ejere, der har et stort areal (målt i ha) beliggende inden for et Natura 2000 område

Lovforslaget undervurderer tidsforbruget ved den målrettede dialog til skade for den fremtidige proces

I lovforslagets almindelige bemærkninger gives der udtryk for, at *"Den målrettede dialog, der træder i stedet for idefase og teknisk forhøring, forventes at få en anden og mere uformel karakter og vurderes at kunne gennemføres inden for en ramme af 2 dage pr. kommune..."*

Da der i gennemsnit er 4 planer pr. kommune efterlader dette kun ½ dag til dialog pr. plan.

Skovforeningen undrer sig over disse beregninger. Efter Skovforeningens opfattelse er det anslåede tidsforbrug utilstrækkeligt og levner ikke mulighed for en reel dialog med samtlige interessenter i et omfang, der er forudsat for at kunne leve op til den forbedrede planproces, der var i fokus og udtrykt ønske om på stormødet i oktober 2012.

Skovforeningen skal derfor anbefale, at der afsættes de fornødne ressourcer til den forberedende dialog, så formålet med denne kan leve op til lovforslagets forudsætninger om en reel dialog.

Med venlig hilsen

Hans M. Hedegaard

Tanja Blindbæk Olsen

Naturstyrelsen
Naturplanlægning, naturprojekter og skov
nst@nst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring over udkast til forslag om ændring af miljømålsloven – forenkling af planprocessen for Natura 2000-planer m.v.

Naturstyrelsen har den 18. januar 2013 sendt ovenstående udkast til forslag om ændring af miljømålsloven i høring med frist for bemærkninger den 15. februar 2013. Landbrug & Fødevarer har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer skal på det kraftigste opfordre til, at der sikres en reel lodsejerinddragelse i forbindelse med udarbejdelse af de næste generationer af Natura 2000-planer.

Da Natura 2000-planerne og de tilhørende handleplaner fastsætter rammer og skitserer tiltag, der skal foregå på specifikt udpegede privatejede arealer, er det afgørende for en god planlægningsproces, at lodsejerne involveres direkte. I modsætning til fx vandplanerne er der i Natura 2000-planlægningen ikke tale om generelle tiltag, der rammer alle lodsejere i et område, men en helt konkret indsats, der er specifik for de enkelte arealer.

Hvis man vil sikre sig et positivt medspil fra lodsejerne er det helt afgørende, at der finder en reel inddragelse sted på relevante tidspunkter i processen, således at lodsejeren kan bidrage med lokal viden og føler, at han eller hun er velinformeret og har en mulighed for at blive hørt i planlægningsprocessen. Dette skal ikke mindst ses i lyset af, at der fra politisk side er lagt op til, at Natura 2000-planerne først og fremmest skal gennemføres via frivillige aftaler med lodsejerne.

Det er fra miljøministeren og Miljøministeriet ved flere lejligheder fremhævet at man ønsker at 2. generation af Natura 2000-planer skal bygge på en proces med langt højere grad af interessentinddragelse. I den forbindelse kan det undre, at man ikke i lovforslaget har anerkendt lodsejerinddragelsen som en forudsætning for en succesfuld planlægning og implementering, men i stedet har valgt at fokusere på den brede interessentinddragelse. Inddragelse af generelle interessenter er vigtigt for at sikre en bred opbakning til planerne og en forståelse for lodsejernes meget konkrete udfordringer, men en reel inddragelse af lodsejere er omdrejningspunktet for at planerne kan realiseres og vil kræve en meget målrettet tilgang på et tidligt tidspunkt i processen.

Landbrug & Fødevarer har sammen med Dansk Skovforening sendt et notat til Grøn Fremdriftsforum, hvor i der gøres rede for organisationernes holdning i forbindelse med inddragelse af interessenter i planlægningsprocessen. Hovedpunkterne i dette notat vil blive gengivet i dette høringssvar.

Landbrug & Fødevarer finder dog, at det er positivt, at der med lovforslaget lægges op til en forenkling af planlægningsprocessen og kan bakke op om mange af de foreslåede ændringer

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksport erhverv.

Ved at mytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Nr. 2 - § 37, stk. a:

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der lægges op til en bedre koordinering af de kommunale handleplaner og de statslige handleplaner for de skovbevoksede, fredskovpligige områder. Det bør dog sikres, at disse to planer bliver udgivet som en samlet plan, således at lodsejere og andre interessenter ikke skal lede efter oplysninger for det samme område flere forskellige steder.

Nr. 3 - § 39:

Landbrug & Fødevarer kan bakke fuldt op om, at sagsbehandlingen i forbindelse med Natura 2000-planerne til enhver tid skal foregå på det bedste faglige grundlag. At dette kan betyde, at der vil kunne foreligge mere opdateret viden end der indgår i basisanalysen er en naturlig konsekvens af, at basisanalysen kun opdateres hvert 6. år.

Det skal dog i den forbindelse sikres en vis kontinuitet i planlægningen, således at mål eller virkemidler ikke ændres radikalt i løbet af en planperiode fordi der fremkommer ny viden. Lodsejeren bør som udgangspunkt kunne regne med det der står i basisanalysen og som har ligget til grund for planerne og indgåelse af aftaler i medfør heraf. Ny viden bør i vidst muligt omfang indarbejdes før der indgås aftaler med lodsejer. Hvis der fremkommer ny viden midt i planperioden, som kan have stor betydning for planernes mål eller virkemidler, skal der ske en underretning af de berørte lodsejere.

Nr. 4 - § 40:

Da den videre planlægning skal hvile på basisanalysen bør det tydeliggøres, hvad der menes med en "foreløbig vurdering af trusler". Basisanalyse og trusselsvurderingen danner udgangspunkt for indsatsprogrammet og i høj grad forvaltningen efter anden lovgivning. Det er således ret afgørende for en målrettet forvaltning, at der oplyses om begrænsningerne i en "foreløbig vurdering" og sikres det nødvendige faglige grundlag for at foretage en konkret vurdering. I den videre planlægning bør det slås fast, at indsatsprogrammet, der i høj grad vil hvile på en vurdering af trusler, ikke kan være mere præcist end denne vurdering danner grundlag for.

Kortlægning af habitatnaturtyper har vist sig at have direkte indflydelse andre lovgivningsområder herunder på miljøgodkendelser af husdyrbrug. Det bør derfor kun være arealer med forekomst af habitatnaturtyper, der indgår i basisanalysen. Arealer, hvor der potentielt vil kunne udvikle sig habitatnaturtyper, bør ikke indgå i analysen, da det kan belyde meget store konsekvenser i medfør af anden lovgivning.

Det er positivt, at der lægges op til en ensretning af basisanalyserne, således at de fremover kun indeholder oplysninger, der direkte relaterer sig til Natura 2000-forpligtelserne. Basisanalyserne skal være på en stringent fagligt og beskrivende niveau og bør ikke afspejle holdninger eller andre former for ikke fagligt underbyggede elementer.

Nr. 5 - § 42:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at Regeringen og Kommunernes Landforening har udtrykt enighed om, at Natura 2000-planlægningen i 2. planperiode skal tage afsæt i en mål- og rammestyring af kommunernes indsats. Det bør i bemærkningerne beskrives mere tydeligt, hvordan dette vil adskille sig fra 1. generation af planer set i lyset af, at det fastslås, at indsatsprogrammet i de statslige planer er bindende.

Nr. 6 - § 42a:

Som nævnt i de generelle bemærkninger i indledningen af dette høringssvar er det helt afgørende, at der sikres en lovbundet inddragelse af lodsejere på relevante tidspunkter i planlægningsprocessen. Det vil derfor være helt afgørende, at der sker en lodsejerinddragelse som et led i udarbejdelsen af mål og indsatsprogram, og Miljøministeriet bør således forpligtiges til at sikre en sådan inddragelse.

Da Natura 2000-områder er vidt forskellige både hvad angår størrelse og ejerstruktur, kan det være nødvendigt med en differentieret tilgang til lodsejerinddragelsen. Der bør således ske en direkte inddragelse ved kontakt mellem den enkelte lodsejer og Miljøministeriet i minimum følgende tilfælde:

- Hvis det er en enkelt lodsejer eller nogle ganske få (op til fx 5) der ejer et område.
- Hvis en lodsejer ejer en vis andel (fx mere end 50 pct.) af et Natura 2000-område.
- Hvis en lodsejer har en forholdsvist stor del af deres ejendom i et Natura 2000-område - også selvom deres jord kun udgør en lille del af hele Natura 2000-område.
- Hvis en lodsejer har et stort areal beliggende inden for et Natura 2000-område.

Selvom en lodsejer ikke falder ind under nogen af de ovenstående kategorier, er det vigtigt at sikre lodsejrens mulighed for inddragelse. Dette kan gøres ved at afholde møder for de berørte lodsejere – hvad enten der er tale om lodsejere, der ejer dele af et Natura 2000-område eller lodsejere der er naboer til et område. Erfaringen viser, at sidstnævnte kan blive meget berørt - fx i forbindelse med ansøgning om udvidelse af husdyrbrug – hvorfor der også bør ske en involvering af disse lodsejere. Sådanne møder for en bredere kreds af lodsejere skal også holde så tidligt i processen, at der kan blive tale om en reel indflydelse på planernes mål og indsatsprogrammer. Hvis der efter et sådan fællesmøde er interesse eller behov for individuelle møder, bør lodsejerne tilbydes sådanne.

Nr. 10 - § 45, stk. 2:

De væsentlige ændringer, der kan udløse en pligt til fornyet offentlighedshøring bør udvides således, at det både omfatter "væsentlige beskyttelsesinteresser" og "væsentlige økonomiske interesser".

Nr. 12 - § 46, stk. 2 og 3:

Det følger af den almindelige forvaltningsret, at tastefejl o. lign. kan rettes uden videre. Derfor bør bestemmelsen udtages, da den på den baggrund kan give anledning til usikkerhed om hvor vidtgående ændringer, der kan gennemføres i henhold til denne bestemmelse. Eksemplificeringen med kortfejl findes ikke acceptabel, da kortindhold kan være af meget stor betydning.

Nr. 13 - § 46a:

I forbindelse med udarbejdelsen af de kommunale handleplaner er det også en helt afgørende forudsætning med inddragelse af private lodsejere. I forbindelse med prioriteringen af de konkrete indsatser vil det være oplagt at have en dialog med de lodsejere, på hvis jord eventuelle tiltag skal gennemføres, ligesom en konkretisering af indsatsen på privatejede arealer kun skal kunne ske i dialog med de berørte lodsejere.

Der bør være et krav til, at kommunerne i forbindelse med oversigten over initiativer til interessentinddragelse også laver en plan for, hvordan private lodsejere sikres den bedste inddragelse – både i planlægningsfasen og i forbindelse med udmøntning og skitsering af konkrete projekter.

Andre bemærkninger

I lyset af, at der lægges op til en større grad af interessentinddragelse – og med forventning om, at der vil blive krav om direkte inddragelse af private lodsejere i forbindelse med både de statslige planer og de kommunale handleplaner, skal det sikres, at der er afsat tilstrækkelige ressourcer i både stat og kommune til denne opgave. I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4.2,1 lægges op til at den målrettede dialog i kommunerne vil kunne gennemføres på 2 dage. Dette forekommer umiddelbart helt utilstrækkeligt, da en reel inddragelse vil kunne kræve gentagne møder eller anden form for dialog og en opfølgning herpå.

Landbrug & Fødevarer skal endvidere foreslå, at der sker en samling eller lign. af de kommunale handleplaner, således at de bliver tilgængelig fra en central hjemmeside eller ved link fra Naturstyrelsens hjemmeside. Dette vil være en stor hjælp både for de organisationer, der skal forholde sig overordnet til planerne og for lodsejere m.v., der kan have gavn af at sammenligne planer eller som har jord i flere forskellige Natura 2000-områder beliggende i forskellige kommuner.

Med venlig hilsen

Karen Post

Karen Post
Chefkonsulent

Vand- og Naturafdelingen

D +45 3339 4652
M +45 2299 8483
E kpo@if.dk

Dato: 29. januar 2013

Danmarks
Naturfredningsforening

Naturstyrelsen

Høring over udkast til forslag om ændring af miljømålsloven

(NST j.nr. 400-00067)

Danmarks Naturfredningsforening fremsender her kommentarer til høringsudkastet.

Det er vores vurdering, at udkastet er helt i tråd med de anbefalinger, der kom på bordet på efterårets seminar om første planperiode, hvor miljøministeren også var til stede. Anbefalingerne nød efter vor opfattelse meget bred opbakning fra de tilstedeværende.

- Det er således en god idé at sløjfe "Idéfasen", jf. betragtningerne fra seminaret, der også er gengivet i udkastet.
- Det er også fint at adskille planprocesserne for hhv. vandplaner og naturplaner. Op til 1. planperiode lagde man med god grund vægt på at tænke de 2 planprocesser *sammen*. Dette er ikke længere nødvendigt, men tværtimod nu direkte uhensigtsmæssigt, idet potentialet for synergi mellem de 2 typer planer nu er på plads. I stedet bør der nu være en fleksibilitet – ikke mindst i lyset af vandplanernes kompleksitet.
- Det er virkelig godt at lægge en bestemmelse ind om "tidsfølge".
- Også rigtig godt med den klarere opgavefordeling mellem myndighederne.
- Basisanalyserne udtages af det retligt bindende grundlag for planerne. Med udgangspunkt i "Bemærkningerne" til lovforslaget fremgår det, at dette er begrundet i det hensigtsmæssige i løbende at kunne opdatere med aktuel viden, frem for at være bundet af, at "gamle" data er bindende i hele planperioden. Sund fornuft.
- "Handleplanen skal kunne ændres i planperioden". Der er også sund fornuft i at kunne revidere Handleplanen i lyset af muligheden for opdatering af viden under planperioden.
- Høringsperioden forkortes fra 6 måneder til mindst 12 uger: Dette udgør IKKE et problem, men vil give myndighederne tiltrængt mere tid til at bearbejde høringssvar og færdiggøre planerne. Fornuftigt.

Vi kan også konstatere, at der lægges vægt på øget lokal inddragelse i planerne. Dette kan vi kun bakke op om, idet vi konstaterer at den gode konstruktion med de statslige "Indsatsprogrammer" og kommunale "Handleplaner" der udmønter disse, opretholdes.

Sammenfattende har vi derfor kun stor anerkendelse for ministeriets udmøntning af de konkrete anbefalinger fra statusmødet.

Med venlig hilsen

Bo Håkansson
boh@dn.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendt som e-mail til nst@nst.dk

12. februar 2013
Ref.: CLI

Friluftsrådets høringssvar vedr. forslag om ændring af miljømålsloven – forenkling af planprocessen for Natura 2000, journalnummer NST-400-00067

Friluftsrådet har i Grønt Fremdriftsforum, og på stormødet i oktober 2012, fremsat fire forslag til ændring af Miljømålsloven. Friluftsrådets fire forslag til ændring af miljømålsloven var:

1. Vand- og naturrådene, eller linende fora under de enkelte af Naturstyrelsens enheder, bør opretholdes og opprioriteres.
2. Det bør gøres lovpligtigt for kommunerne at drøfte Natura 2000-planlægningen i de grønne råd (Indskrives i Miljømålsloven).
3. Ingen høring/idefase på basisanalyserne, men øget fokus på en løbende dialog med interessenterne både centralt og lokalt bl.a. via råd og udvalg samt f.eks. roadshow, markvandring osv..
4. Større forskel på detaljeringsgraden mellem Natura 2000-planerne og handleplanerne.

Friluftsrådet har med stor interesse læst forslaget til ændring af miljømålsloven, og kan konstatere, at Friluftsrådets fire forslag stort set er imødekommet. Friluftsrådet har således ikke anledning til væsentlige indvindinger. Friluftsrådet finder lovforslaget godt, og mener, at det på mange måder vil forbedre planprocessen for Natura 2000-planerne. Rådet har dog følgende mindre bemærkninger til lovforslaget:

- I §42 a bør det specificeres, at det både er nationale og lokale foreninger og organisationer, der skal inddrages i udarbejdelsen af Natura 2000-planen. Det kan med fordel indskrives i loven, at de lokale foreninger og organisationer skal inddrages via dialogfora under Naturstyrelsens enkelte enheder.
- I §46 a, stk.2. fremgår det, at den kommunale handleplan skal indeholde kommunens forventede initiativer til interessentinddragelse. Her kan det med fordel tilføjes, at handleplanen skal redegøre for, hvordan kommunens Grønne råd vil blive inddraget.

Med venlig hilsen

Casper Lindemann
Friluftspolitisk konsulent

Fra: Bjarne Nigaard [bni@baeredygtigtlandbrug.dk]

Sendt: 14. februar 2013 09:59

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: Høringssvar, NST-400-00067

Prioritet: Høj

Vedr. høring over forslag til ændring af miljømålsloven - forenkling af planprocessen af Natura 2000-planer mv.

På vegne af Bæredygtigt Landbrug skal jeg ved nærværende afgive følgende høringssvar i relation til ovennævnte:

Bæredygtigt Landbrug finder, at det forekommer påfaldende, at planprocessen skal 'forenkles'. Forenklingen består bl.a. i, at idéfasen erstattes af 'målrettet dialog med interessenterne', og høringsperioden over forslag skal forkortes.

Der ses ikke at være en tydelig beskrivelse af hvorledes den målrettede dialog netop målrettes mod de interessenter, som myndigheden skønner er relevante interessenter. Udvælgelsen/klassificeringen af de interessenter der skal inddrages, og nok så væsentligt af de, der ikke skønnes at skulle inddrages, skaber en betænkelig mulighed for myndighederne til at fravælge og sortere. At der tages udgangspunkt i et bestemt etableret dialogforum, ændrer ikke på dette.

Der ses heller ikke at være noget overordnet argument for en afkortet høringsperiode, andet end man antager, at den endnu ikke prøvede 'målrettede dialog' forud for høringen bliver så effektiv, at interesse for at afgive høringssvar formindskes.

Begge disse tiltag kan ganske vist forenkle processen, men det sker primært ved at man indsnævrer både kredsen af de, der reelt kan involveres, samt tiden til processen. På denne måde får forenklingen alvorlig indvirkning på åbenheden og retssikkerheden omkring processerne, og den demokratiske proces devalueres. Man kunne mistænke, at målsætningsordet 'forenkling' kunne udskiftes med ordet 'besparelse'. Økonomiske hensyn kan ikke siges at være et sagligt hensyn i relation til at indskrænke åbenhed og retssikkerhed.

Bæredygtigt Landbrug skal derfor foreslå, at forenklingstiltagene fjernes, subsidiært at der suppleres med mere reelle muligheder for tredjeparter til af egen drift at involvere sig i processerne fra disses begyndelse, og dermed sikre, at alle med interesse i forholdene får mulighed for at deltage i den demokratiske proces, afgive holdninger og bemærkninger mv.

Med venlig hilsen

Bjarne Nigaard
tlf. +45 31 37 88 05
bni@baeredygtigtlandbrug.dk

www.baeredygtigtlandbrug.dk

21-02-2013

KL's høringssvar til lovforslag af 18. januar 2013 om anden planperiode for Natura 2000-planerne: Lov om ændring af miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)

Samlet set vil KL kraftigt opfordre til en grundlæggende revurdering af lovforslaget. Det er bedre med et gennemarbejdet lovforslag senere i 2013 end en lov, der ikke imødekommer de helt centrale behov: Bedre lokal dialog, mål- og rammestyling og en forenkling af reguleringen.

Generelle bemærkninger

Lovforslagets baggrund

Ifølge Miljøministeriet er formålet med lovforslaget, ”at styrke interessentinddragelse og forenkle regler for udarbejdelse af de statslige Natura 2000-planer og den opfølgende kommunale indsats.”

Baggrunden er todelt. For det første har en bred vifte af interessenter påpeget, at interessentinddragelsen oplevedes som reelt svag under den første periodes planprocesser, hvilket miljøministeren har været opmærksom på.

For det andet har regeringen og KL med økonomiaftalen for 2013 aftalt, ”at reguleringen af vand- og naturindsatsen i næste planperiode inden for rammerne af direktiverne skal forenkles og tage afsæt i en mål- og rammestyling af kommunernes indsats.”

KL er af flere årsager særdeles kritisk overfor lovforslaget:

- Interessentinddragelsen er diffus beskrevet – hensigten risikerer at gå tabt
- Lovforslaget flugter ikke den med regeringen aftalte mål- og rammestyling

Den 15. februar 2013

I

Sags ID: 1658681

Dok.ID: 1658681

TRR@kl.dk

Direkte 3370 3803

Mobil 2476 1173

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Telefon 3370 3803

www.kl.dk

Side 1/8

- Forenklingen er *reguleringen* er i stedet blevet til et forfejlet forsøg på at ændre *handleplanerne* til arbejdsprogrammer.

KL finder det beklageligt, at de politiske hensigter om en mere relevant lokal dialog ikke synes at blive virkeliggjort med lovforslaget. På miljøministerens stormøde om Natura 2000-indsatsen 10. okt. 2012, var der ellers flere relevante forslag – også fremført af kommuner og KL. For KL fremstår det uklart, om årsagen er, at lovforslaget siden på administrativt niveau er blevet et statsligt forsøg på regelforenkling.

KL's forslag til forbedringer

Med sigte på at forbedre Natura 2000-planernes målopfyldelse og en samlet set mere omkostningseffektiv offentlig indsats foreslår KL følgende forbedringer for anden planperiode af Natura 2000-indsatsen.

Interessentinddragelse

KL foreslår, at der med lovforslaget skabes rammer for interessentinddragelse på 4 tidspunkter i løbet af den 6-årige cyklus:

1. Høring af og/eller dialog vedr. basisanalysen
2. Høring af de overordnede mål, evt. kombineret med orienteringsmøder
3. Høring af og dialog under udarbejdelse af indsatsprogram/handleplan
4. Dialog før og under implementering.

Såfremt hele eller dele af indsatsprogrammet udarbejdes som en del af handleplanen, vil dette give en langt bedre mulighed for at sikre den af miljøministeren øgede lokale dialog. Fx vil lokale lodsejere og grønne organisationer kunne involveres på det tidspunkt, hvor det for de fleste giver god mening at blive involveret.

Mål- og rammestyring

KL foreslår, at hele eller dele af indsatsprogrammet udarbejdes i sammenhæng med handleplanerne. Det vil give bedre mulighed for målopfyldelse, bedre mulighed for dialog med lodsejere og lokale grønne organisationer og bedre synergi med den øvrige naturforvaltning.

KL foreslår således følgende faseinddeling:

1. Basisanalyser og målplaner - udarbejdet af Naturstyrelsen (kan evt. udarbejdes hver for sig, jf. lovforslaget)
2. Kombinerede indsats- og handleplaner.

Sidstnævnte vil som hidtil skulle udarbejdes af kommunerne for lysåben natur og ikke-fredskovpligtige arealer og af Naturstyrelsen for fredskovpligtige arealer.

Hvis indsatsprogrammet planlægges lokalt giver det netop mulighed for den inddragelse, som lodsejere og grønne organisationer efterlyser. Rent praktisk bliver det også tidsmæssigt muligt. Hidtil har lovgivningens krav til handleplanerne nemlig gjort, at der reelt kun var 3-4 måneder til at udarbejde handleplanerne før politisk behandling.

Øvrige forbedringer

KL foreslår i øvrigt, at:

- Der er et ensartet datagrundlag for planerne – inkl. en ensartet faglig forståelse hos interessenterne af målbare parametre m.m.
- Statens planer indeholder den nuværende basisanalyse og en bindende målsætning – ikke den nuværende statslige detailplanlægning, der vanskeliggør målopfyldelsen og synergien med den øvrige kommunale naturforvaltning
- Statens målsætning vedtages rettidigt, så kommunerne ikke som i første planperiode belastes af statens forsinkelse på to år
- Der skabes sammenhæng ml. de statslige mål og de statslige virkemidler, så der reelt kan opnås målopfyldelse
- Der i implementeringen skal kunne anvendes forbedrede, nye statslige og målrettede virkemidler, fx finansieret over landdistriktsprogrammet. Her vil statens rammestyring kunne komme i spil.

Specifikke bemærkninger

Interessentinddragelsen

Lovforslagets diffuse beskrivelse af interessentinddragelsen risikerer at give bagslag. Med lovforslaget har man sat sig mellem flere stole – vel sagtens fordi interessenterne i et vist omfang ønsker noget forskelligt. En medvirkende årsag synes også at være, at inddragelsen ikke må beskrives på en måde, der afspejler dens reelle ressourceforbrug i det offentlige.

KL anerkender, at der er vanskeligt at forene de forskellige parter ønsker, jf. de drøftelser der hidtil er foregået i bl.a. Grønt Fremdriftsforum. Grønne organisationer har givet udtryk for, at de ønsker permanente brugerråd eller lign. for de enkelte Natura 2000-områder. Der er omkostningstungt for det offentlige at drive disse, såfremt der skabes forventninger om det for alle 246 Natura-områder.

Nogle repræsentanter for lodsejerorganisationer har bl.a. ved Natura 2000-stormødet 10. okt. 2012 givet udtryk for, at lodsejerne vil inddrages tidligt i processen mhp. at bidrage med egen viden til basisanalysen. Samtidigt

forventer de fleste at den hviler på en fagligt, ensartet, statsligt og videnskabeligt grundlag. Det virker umiddelbart som modstridende ønsker.

Disse forskelligartede forventninger kombineret med miljøministerens berettigede fokus på dialog er tilsyneladende baggrunden for den foreslåede diffuse beskrivelse af interessentinddragelsen. Dialog bliver plusordet, der tilsyneladende også skal tilfredsstille modstridende ønsker om ambitionsniveau, mål, virkemidler, frivillighed etc.

Med lovforslaget foreslås også den for kommunerne frivillige idéfase og tekniske forhøring erstattet af en mere målrettet dialog. Staten har hidtil forpligtet sig til begge dele. Men såvel kommuner som øvrige interessenter har i stort omfang oplevet, at data, myndighedsviden, idéer m.m. ikke blev inddraget i de statslige planer – på trods af stort iscenesatte statslige processer.

Når historikken er sådan, at staten ikke prioriteret dialogen eller anvendt de idéer og data, som kommunerne i stort omfang har tilsendt, finder KL ikke, at arbejdet med idéfase og teknisk forhøring står mål med udbyttet. Der er i det lys ingen grund til at bibeholde disse faser formelt, når staten ikke reelt anvender interessenternes viden.

Med en historik, hvor Miljøministeriet ikke har prioriteret en dialog, ønskes der med lovforslaget nu en mere målrettet dialog. Med lovforslaget fremstår det imidlertid fuldstændig uklart om dette vil sikre en reel dialog ml. stat og kommuner og ml. stat og øvrige interessenter.

Da denne dialog imidlertid ikke præciseres i særlig høj grad, kan interessenterne have hvert sit billede af, hvori den består. Og være bekymret over, hvad der denne gang skal sikre den – når den ikke kunne sikres med den idéfase og forhøring, som staten ellers hidtil har været forpligtet til.

KL's pointe er, at dialogkrav i processens faser skal være relevant. Der skal kunne svares på hvorfor, med hvem og om hvad. Ellers risikerer det for alle parter at blive skønne spildte kræfter – og en lovændring, der primært foretages, fordi dialog er blevet et plusord.

KL foreslår, at der med lovforslaget skabes rammer for interessentinddragelse på 4 tidspunkter i løbet af den 6-årige cyklus:

1. Høring af og/eller dialog vedr. basisanalysen
2. Høring af de overordnede mål, evt. kombineret med orienteringsmøder
3. Høring af og dialog under udarbejdelse af indsatsprogram/handleplan

4. Dialog før og under implementering.

Såfremt hele eller dele af indsatsprogrammet udarbejdes som en del af handleplanen, vil dette give en langt bedre mulighed for at sikre den af miljøministeren øgede lokale dialog. Fx vil lokale lodsejere og grønne organisationer kunne involveres på det tidspunkt, hvor det for de fleste giver god mening at blive involveret.

Mål- og rammestyring

I perioden 2013-2015 skal kommunerne implementere indsatsen over 3 år i stedet for 5 år, da statens forudgående planer blev 2 år forsinket. På baggrund af disse erfaringer har regeringen og KL med økonomiaftalen for 2013 aftalt, "at reguleringen af vand- og naturindsatsen i næste planperiode inden for rammerne af direktiverne skal forenkles og tage afsæt i en mål- og rammestyring af kommunernes indsats."

Den ml. regeringen og KL aftalte mål- og rammestyring synes imidlertid ikke at være afspejlet i lovforslaget. Den kunne ellers blive nøglen til en bedre interessentinddragelse og en langt bedre faglig synergi med den øvrige naturforvaltning, der varetages af kommunerne. Dels fordi kommunerne har myndighedsansvaret for natur, dels fordi der fysisk er et stort sammenfald mellem de beskyttede naturtyper og Natura 2000-arealerne.

KL savner i forlængelse af dette en refleksion over, hvordan indsatsplanlægningen kan gøres mere omkostningseffektiv. Herunder om hele eller dele af indsatsprogrammet med fordel kan indgå i handleplanerne.

KL foreslår således følgende faseinddeling:

1. Basisanalyser og målplaner - udarbejdet af Naturstyrelsen (kan evt. udarbejdes hver for sig, jf. lovforslaget)
2. Kombinerede indsats- og handleplaner.

Sidstnævnte vil som hidtil skulle udarbejdes af kommunerne for lysåben natur og ikke-fredskovpligtige arealer og af Naturstyrelsen for fredskovpligtige arealer.

I fase 2 ville der således kunne ske den involvering, som såvel lokale grønne organisationer som lodsejerne har efterlyst. For mange interessenter er det netop på dette tidspunkt, at det er interessant at bidrage. Det har ikke været muligt i den første planperiode, bl.a. fordi miljøcentrene ikke havde det nødvendige lokalkendskab. Det har derimod Naturstyrelsen decentrale enheder for skovområdet, ligesom kommunerne har det for den lysåbne deres myndighedsansvar for naturområdet.

KL vil kraftigt opfordre til, at det overvejes i hvilken fase indsatsprogrammet bedst placeres – også i forhold til den ønskede lokale dialog. Et bidrag her kunne også være en økonomisk opgørelse af de ressourcer, der hidtil er anvendt på indsatsplanlægningen – og en vurdering af de faglige synergivevinster, der er ved en kombineret indsats- og handleplan.

Regelforenklingen af reguleringen

Med 2013-økonomiaftalen er der aftalt tre spor for Natura 2000-indsatsen. Dels en *forenkling* af myndighedsopgaver for *første* planperiode. Dels en *mål- og rammestyring* for *anden* planperiode. Og endelig en forenkling af *reguleringen* for *anden* planperiode.

Med lovforslaget er de tre spor blevet blandet sammen på uskøn vis – resultatet er blevet noget helt fjerde, et mislykket forsøg på at forenkle de kommunale handleplaner til arbejdsprogrammer.

Det skyldes, at lovforslaget er blevet en del af den regelforenklingsøvelse for første planperiode, der ifølge 2013-økonomiaftalen skulle have været tilendebragt i oktober 2012. Det er nemlig endnu ikke lykkedes at komme i mål med forenklingen. Derfor er handleplanerne for anden planperiode blevet en del af den øvelse.

Faktuelt forfejlet regelforenkling

Da en misforståelse af regelforenkling generelt og specifikt beklageligvis har fået en del plads i lovforslaget, finder KL det nødvendigt i det følgende at præcisere en række faktuelle forhold.

Regelforenklingen for kommunernes første planperiode skal nu ifølge lovforslagets bemærkninger bestå i, at:

- Idéfase for og teknisk høring af de statslige planer udgår
- Kommunernes handleplaner ikke længere skal gengive de statslige mål eller beskrive den forventede effekt.

Ud fra den gældende lovgivning er såvel idéfase som teknisk forhøring for første planperiode af både Miljøministeriet og KL hidtil betragtet som frivillig for kommunerne. Derfor har disse to tiltag heller ikke indgået i de økonomiske forhandlinger mellem parterne – og kommunerne har hverken krævet eller fået økonomisk kompensation for disse faser. Der er således ikke tale om regelforenkling.

I handleplanerne har gengivelse af de statslige mål og beskrivelse af den forventede effekt primært været standardtekst. Den eventuelle besparelse

for at udelade dette er i givet fald særdeles beskeden. Ligesom handleplanerne fremstår amputerede uden gengivelse af målene.

Forenkling af reguleringen

Hvis målet med lovændringerne reelt er at opnå besparelser, kunne man i stedet med fordel arbejde på at udmønte mål- og rammestyringen. Som nævnt vil det være oplagt at revurdere, om det detaljerede indsatsprogram skal sammentænkes med handleplanen - i stedet for som nu med basisanalyse og mål.

En forenkling af reguleringen kunne med fordel tage udgangspunkt i at håndtere en række andre forhold. Fx det skisma, der på den ene side er mellem planernes bindende karakter og Naturbeskyttelseslovens påbudsbestemmelser og på den anden side de politiske præmisser om frivillighed i indsatsen.

I forlængelse af dette er anmeldeordningen et presserende sted at starte med en forenkling – jf. de drøftelser Miljøministeriet og KL har ført gennem et par år. Ligeledes kunne en differentieret anvendelse af Landdistriktsprogrammet være en væsentlig del af en forenkling – især hvis den blev sammentænkt med Fødevareministeriets administration af krydsoverensstemmelseskrav.

Denne administrationspraksis er en decideret hindring for målopfyldelse af planerne. Den skaber stor tilbageholdenhed blandt lodsejere overfor at anvende ministeriets tilskudsmuligheder til Natura 2000-indsatser i regi af Landdistriktsprogrammet.

Ansvar skaber ansvar

Formålet med at reducere handleplanerne til arbejdsprogrammer skulle ifølge lovforslagets bemærkninger være, "at forankre ansvaret for gennemførelsen af Natura 2000-planerne på kommunalt niveau... Med vedtagelsen af handleplanen forpligter kommunalbestyrelsen sig overfor borgerne, foreninger og staten til at løfte opgaven."

Den forpligtigelse ligger der allerede i den nuværende lovgivning – og det er bl.a. derfor at kommunerne har udarbejdet 200 tværkommunale handleplaner rettidigt og arbejder ihærdigt for at håndtere, at kommunernes implementeringsperiode pga. statens forsinkelse er blevet reduceret fra 5 til 3 år. Og det er ikke sikkert at mindre kommunalt ansvar fører til endnu større kommunal ansvarsfølelse...

Kommunerne ønsker både forpligtende statslige mål og en mål- og rammestyring. Det sidste er forudsætningen for at nå målene. På den måde bliver det muligt både at sikre den fysiske synergi for naturområderne,

udnytte den faglige kommunale viden og differentiere virkemidlerne så målopfyldelsen nås. Det er for øvrigt også på den måde, at kommunale politikeres ansvar øges og styrkes.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser

Lovforslaget vil vanskeliggøre den kommunale målopfyldelse og dialog med interessenterne. KL ønsker derfor lovforslaget sendt i økonomisk høring.

Revurdering af lovforslaget

Samlet set vil KL kraftigt opfordre til en grundlæggende revurdering af lovforslaget. KL deltager fortsat gerne på såvel politisk som administrativt niveau i en dialog – jf. tidligere mundtlige og skriftlige bidrag fx til stormødet 10. okt. 2012.

Det er bedre med et gennemarbejdet lovforslag senere i 2013 end en lov, der ikke imødekommer de helt centrale behov: Bedre lokal dialog, mål- og rammestyring og en forenkling af reguleringen.

Med venlig hilsen

Troels Garde Rasmussen
Chefkonsulent

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Rødovre d. 15. februar 2013
Journalnummer NST-400-00067

Vedr. høring over udkast til forslag om ændring om miljømålsloven - forenkling af planprocessen for Natura 2000 mv.

Jægerforbundet har modtaget overnævnte forslag til høring og har i den forbindelse følgende kommentarer:

Generelt er vi glade for udmeldingen om en forenkling af planprocessen sammenholdt med en styrkelse af lodsejerinddragelsen. Jægerforbundet har lagt mange kræfter i forrige planperiode, både fra centralt og lokalt hold, og vi vil give Miljøministeriet ret i, at der er potentiale for en procesforenkling. Vi har dog noteret os, at der er lagt op til en række ændringer, som volder os bekymring; primært i forhold til kvaliteten af de næste Natura 2000-planer, indsigelsesmulighederne, herunder længden af høringsfristperioder, samt interessenternes reelle mulighed for indflydelse på planindhold.

Ad de statslige Natura 2000-planer: idéfasen erstattes med målrettet dialog med interessenterne:

Jægerforbundets medlemmer var meget engageret allerede fra den første planperiodes idéfase, som var en god og rummelig introduktion til det kommende arbejde med Natura 2000. Det er vores klare opfattelse, at vores medlemmer var tilfredse med muligheden for at komme med idéer til deres individuelle lokale Natura 2000-område inden udarbejdelse af Natura 2000-planen. Jægerforbundet er derfor grundlæggende ærgerlige over, at der lægges op til at sløjfe denne mulighed i næste planlægningsperiode.

Det er imidlertid hensigten at erstatte idéfasen forud for udarbejdelse af Natura 2000-planen med *"forudgående drøftelse med de berørte statslige, kommunale og regionale myndigheder og med inddragelse af nationalparkbestyrelser, foreninger og organisationer, som har væsentlig interesse i planen"* jf. lovforslagets § 42 a, og dette hvad enten *"interessen er knyttet til erhvervsudøvelse, beskyttelse af natur- og miljø eller væsentlige rekreative interesser"* jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser s. 16 i høringsmaterialet.

Jægerforbundet anerkender Miljøministeriets forslag til dialog om planindhold. Det bekymrer os imidlertid, at der er lagt en restriktion ind, så det kun er foreninger/organisationer, der indbydes til dialog, som har *væsentlig* interesse i planen og kun dem med beskyttelseshensyn eller *væsentlige* rekreative interesser. Det er intetsteds benævnt, hvordan denne væsentlighed skal tolkes, og man må således antage, at det er op til Miljøministeriet at afgøre, hvornår der er belæg for at blive inddraget. Jægerforbundet finder en sådan formulering højst foruroligende, da det med den foreslående ændring er alt for uklart, hvem der kan inddrages samt, at afgørelsen ved tvivl alene ligger i fortolkning.

Herudover er det i bemærkninger angivet, at *"idéfasen har i omverdenen skabt frustrationer i form af forventninger, der ikke kan indfries"*. Dette er meget beklageligt, men Jægerforbundet er ikke overbevist om, at problemet alene løses ved en ændret kommunikationsform fra idéfase til dialog. Det kræver primært en holdningsændring hos myndighederne; forstået således, at borgerinddragelse og de forskellige interessenters ønsker for de forskellige områder i højere grad accepteres, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt gennem en decentralisering af ansvar og initiativ for Natura 2000-arbejdet.

I Frankrig arbejder man f.eks. helt anderledes med Natura 2000 end vi gør, hvor der benyttes et nedefra-og-op perspektiv således, at ansvaret for planernes udarbejdelse og implementering forankres hos de lokale og dermed tilfalder forskellige interessentgrupper. Hensigten er naturligvis at opnå de lokales følelse af det medansvar, der er nødvendigt for, at Natura 2000-indsatsen skal blive en succes.

I bemærkningerne er det nævnt, at dialogen i praksis bl.a. kan tage udgangspunkt i det etablerede dialogforum Grønt Fremdriftsforum, og at det er tanken - med afsæt i de lokale forhold og ønsker - at afprøve forskellige dialogformer i de enkelte Natura 2000-områder. Dette, finder vi er det helt rigtige udgangspunkt for interessentinddragelsen, både på centralt og decentralt hold. **Det er Jægerforbundet magtpåliggende at fremhæve muligheden for at inddrage interessenter til en forudgående dialog forud for planlægningen på lokalt hold. Denne lokale dialog er altafgørende for at opnå opbakning til målsætningerne for områderne, og vi vil understrege, at bred opbakning ikke opnås, hvis nogle interessenter frarøves muligheden for at være med (som påpeget længere oppe).**

De statslige Natura 2000-planer skal fremadrettet indeholde målsætning og indsatsprogram jf. § 39. I lovforslagets § 42 er angivet, at *"Indsatsprogrammet udarbejdes på grundlag af basisanalysen jf. § 40 og foreliggende overvågningsdata. Indsatsprogrammet skal indeholde bindende retningslinjer for de kommunale handleplaner og indeholde konkrete forslag til handleplanerne"*. Jægerforbundet har fokus på kvaliteten af de grundliggende data og opfordrer til stor åbenhed omkring, hvorfra disse datakilder hidrører.

Ad høringsperioden over forslag til de statslige Natura 2000 planer forkortes:

Jægerforbundet er ikke begejstret for forslaget om at forkorte høringsfristen fra mindst 6 mdr. til mindst 12 uger jf. forslaget § 43, stk. 4. Dette skyldes, at interesseorganisationer som vores med ca. 95.000 medlemmer har brug for tid til at arbejde med høringer. Tid til at give den nødvendige information til vores medlemmer bl.a. via vores medlemsblad og hjemmeside, afholde informationsmøder, forberede kursusuddannelse af de tillidsfolk, der skal inddrages lokalt, afholde kurser samt hele administrationen omkring høringssvar mv. Alt i alt har vi omkring ca. 500 personer direkte involveret i arbejdet med Natura 2000. Da interesseorganisationer som vores tillige er baseret på frivillighed, skal en del af arbejdet gøres udenfor almindelig arbejdstid, hvorfor det begrænser antallet af timer, der reelt er til rådighed. Jægerforbundet vil derfor meget gerne beholde så lang en høringsfrist som overhovedet mulig.

I bemærkningerne er det fremført, at lodsejere og lokale foreninger ønsker planprocesser forkortet for at bevare momentum mv. Det er korrekt, og det gælder også for Jægerforbundet, men tiden bør ikke tages fra de frivillige og lokale kræfter. Det bør i den forbindelse erindres, at det ikke var interessenterne, der bidrog til at trække tidligere planperiode i langdrag, men derimod Staten, som ikke overholdt de fastsatte tidsfrister i Miljømålsloven!

En anden ændring i forslaget er § 45, stk. 2. Her har man fjernet, at "hvis der i forbindelse med det endelige forslag til Natura 2000-plan foretages ændringer... som på en væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere... kan vedtagelsen af Natura 2000 planen ikke ske, før de pågældende har haft lejlighed til at udtale sig". Reglen er erstattet med en stramning: "Hvis det offentliggjorte forslag til Natura 2000-plan ændres væsentligt, kan miljøministeren ikke vedtage planen endeligt, før der har været gennemført en ny høring over ændringerne. Høringsfristen fastsættes til mindst 4 uger". Jægerforbundet er ærgerlig over, at det i lovforslaget er de lokale folk og interessenter, der gennem en nægtet indsigelsesmulighed, skal lette planprocessen. Dette afspejler sig ligeledes i lovforslaget, hvor indsigelsesfrist er ændret til høringsfrist, f.eks. i § 43, stk. 4. Dette skyldes naturligvis, at der med den foreslåede ændring ikke længere er mulighed for at forhindre vedtagelsen af en plan, før der er opnået enighed. En sådan ændring er i sagens natur intet problem, hvis der ER enighed om Natura 2000-planens indhold, men skulle visse interesser være blevet "overhørt" i denne proces, er det en overordentlig mindsket klagemulighed. Jægerforbundet opfordrer til procesforenkling i overensstemmelse med ændringernes formål, men ikke på bekostning af indsigelsesmuligheder.

En anden bekymring går på benævnelsen "væsentligt" som anvendt i § 45 stk. 2. I bemærkningerne er det nævnt, at en væsentlig ændring skal forstås som ændringer, der kan have væsentlig betydning for miljøet, naturtyper og arter eller væsentlige negative økonomiske eller administrative konsekvenser. Men en ændring, der mindsker brugermuligheden for lokalbefolkning eller interessenter, og som ikke kan siges at høre under disse kriterier, vil efter reglen ikke være væsentlig og kan dermed ikke stille krav om fornyet høring af planforslaget. Dette skaber bekymring for Jægerforbundet, og vi anmoder Miljøministeriet om at gøre kriterierne bredere, så brugshensyn tages i betragtning.

Ad indholdet af de kommunale Natura 2000-handleplaner ændres:

Jægerforbundet er til gengæld glad for, at der med lovforslaget lægges op til en reducere i processen vedr. den kommunale handleplan. Således; at de kommunale handleplaner fremover alene indeholder tidsfølgen og prioritering af indsatser, herunder initiativer til interessentinddragelse jf. 46 a, samt at handleplanen skal være i overensstemmelse med Natura 2000-planen jf. § 46 a, stk. 2. Vi tror på, at en sådan indholdsopdeling mellem de statslige Natura 2000 planer og de kommunale Natura 2000 handleplaner vil frigøre ressourcer, øge til et forbedret flow i processen samt give et bedre overblik over, hvem der har ansvaret for hvad. Vi vil derfor alene i den forbindelse opfordre til, at interessenter inddrages via kommunernes grønne råd.

Ad basisanalyser:

Jægerforbundet synes, det giver god mening at fjerne basisanalysen fra de statslige Natura 2000-planer. Basisanalysen en oversig over fakta for et område, som indeholder kortlægning, tilstandsvurdering og et resumé jf. § 40, men som ikke skal eller bør reguleres retligt. Det er angivet i bemærkningerne, at Naturstyrelsen vil udarbejde basisanalyserne efter internt fastlagte retningslinjer. Hertil har vi ingen kommentarer.

Vi hilser velkommen, at basisanalyserne indgår i grundlaget for Miljøministeriets dialog med interessenter jf. § 42a og jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i lovforslaget s. 14 i høringsmaterialet.

Jægerforbundet er ligeledes glad for ønsket om, at Naturstyrelsen har til hensigt at præcisere basisanalyserne, der ligger til grund for Natura2000-planerne, da de nuværende basisanalyser baseres på en bredere vurdering af naturtilstanden (NOVANA) jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser s. 14 i høringsmaterialet. Et faktum, der kan og har skabt uklarhed i sammenhængen mellem basisanalyse og mål og indsatser i Natura 2000-planerne. Derfor anerkender Jægerforbundet, at der er ønske om basisanalyser, der alene fokuserer på Natura2000-forpligtelserne, og vi henstiller til, at det er udgangspunkt for revisionen af de nuværende basisanalyser.

Ad de statslige Natura 2000-planer på de marine områder:

Jægerforbundet har ved flere lejligheder gjort opmærksom på vores interesse for de marine Natura 2000-områder og af den grund lagt op til etablering af "blå" samarbejdsfora, der skal være et dialogforum mellem myndigheder, erhverv, borgere og interessentgrupper. Hensigten er at fremme bæredygtig udvikling på de marine områder.

På det seneste møde i Grønt Fremdriftsforum, hvor Miljømålsloven og de foreslåede ændringer var på dagsordenen, blev der fra Naturstyrelsens side givet udtryk for at centrale "blå samtaler" om den marine planlægning ville finde sted tidligt i planlægningsfasen på regionalt niveau. Det fremgår dog ikke af teksten, som er sendt i høring. Naturstyrelsens jurist, Pernille Månsson har oplyst, at de "blå samtaler" efterfølgende vil blive indarbejdet i bemærkningerne til loven. Vi har derfor stor forventning til at se det endelige lovforslag med denne tilføjelse.

Med venlig hilsen

Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Vingsted den 14. februar 2013.

Danmarks Sportsfiskerforbunds høringsvar til udkast til forslag om ændring af miljømålsloven – forenkling af planprocessen for Natura 2000-planer mv. j.nr. NST-400-00067.

Danmarks Sportsfiskerforbund har modtaget ovenstående udkast til bekendtgørelse med henblik på eventuelle bemærkninger.

Vi har følgende bemærkninger til udkastet:

Indledningsvis vil vi rose initiativet for at styrke dialogen, samt at interessenterne inddrages i processen i et større omfang.

Danmarks Sportsfiskerforbund råder over mange lokale ildsjæle, der har en stor viden om lokale forhold, når det gælder vandløb, søer og kystvande. Denne faglige viden stilles naturligvis til rådighed, hvis der anmodes om det. Vi ved det vil styrke indsatsen og medvirke til at nå i mål med de til rådighed hørende resurser.

Vi har dog 2 væsentlige områder, hvor vi ser svagheder ve lovforslaget.

Styrkelse af dialog:

Vi finder det positivt at der lægges op en styrkelse af dialog blandt myndigheder, lodsejere og interessenter i en tidlig fase af processen. For at dette initiativ skal lykkes, er der et udtalt behov for at et lokalt samarbejdsforum formaliseres. Det kan f.eks. ske ved at der nedskrives retningslinjer for hvad kommunerne som minimum skal gøre, for at denne dialog vil foregå og sikres tidligt i processen.

Danmarks Sportsfiskerforbund er IKKE repræsenteret i De Grønne Råd i samtlige kommuner, da vi ikke er inviteret med alle steder. Erfaringerne fra de Råd, hvor vi er repræsenteret, har vist at der ofte sker en sen inddragelse i forløbet - ofte efter at planer og initiativer er besluttet.

Vi forudser at lokal viden og frivillige interessenter ikke kommer i anvendelse, hvis der ikke beskrives et formaliseret samarbejde mellem interessenter og myndigheder. Danmarks Sportsfiskerforbund ser derfor et behov for, at der nedsættes lokale fora med deltagelse af myndigheder, lodsejere og interesseorganisationer m.fl. hvis en dialog skal resultere i en ordentlig og konstruktiv proces.

I bemærkninger til lovforslaget står: *"En sådan dialog kan i praksis bl.a. tage udgangspunkt i det etablerede dialogforum Grønt Fremdriftsforum, som drøfter alle dele af planprocessen, og i lignende møder afholdt i regi af Naturstyrelsen. Denne fremgangsmåde vil skabe grundlag for forslaget om, at den efterfølgende høringsperiode over planforslagene kan forkortes"*.

Danmarks Sportsfiskerforbund fik desværre ikke en plads i Grønt Fremdriftsforum, da vi anmodede herom. Dette betyder naturligvis, at vi ikke kan deltage i den dialog, der fremhæves i udkastet. Vi appellerer til at vi får sæde i Grønt Fremdriftsforum. Mange Natura 2000 planer vedrører vandløb, søer og kystvande, og flere arter i udpegningsgrundlagene er fisk. Vi har viden og ideer, som vi ønsker at bidrage med.

Overvågning og evaluering.

I bemærkningerne står:

"Forslaget indebærer en afbureaukratisering af det kommunale arbejde med gennemførelse af Natura 2000-planernes indsatsprogram. Forslaget indebærer, at kravet om kommunal planlægning fastholdes,

men med reduceret omfanget og ændret sigte. De kommunale handleplaner skal således ikke længere indeholde gengive målene for planperioden, da disse er fastlagt i Natura 2000-planernes indsatsprogram. Der skal heller ikke redegøres for den forventede, teoretiske naturmæssige effekt ved indsatsen til fordel for de naturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte (udpegningsgrundlaget), men behovet for konkrete forvaltningstiltag skal opgøres. Den faktiske naturmæssige effekt for naturtyper og arter vil løbende blive fulgt i det nationale overvågningsprogram (NOVANA).

Hovedformålet med handleplanerne skal fremover være at angive tidsfølgen for indsatserne på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag og de forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder i hvilke fora den lokale dialog (interessentinddragelsen) tænkes gennemført (f.eks. Det Grønne Råd, direkte kontakt til lodsejer eller nedsættelse af et særligt forum). Inddragelsen afstemmes med karakteren af indsatserne".

Danmarks Sportsfiskerforbund finder ikke at NOVANA, det nationale overvågningsprogram i tilstrækkeligt omfang giver mulighed for at kunne vurdere den faktiske naturmæssige effekt af indsats for naturtyper og arter.

I NOVANA's programbeskrivelsen 2. del fra 2011 står følgende om indsats vedrørende Danmarks mere end 20.000 km målsatte vandløb:

"Kontrolovervågningen gennemføres som en kombination af intensiv og ekstensiv overvågning. Den intensive, økologiske overvågning omfatter årlige målinger ved 35 udvalgte stationer suppleret med bestemmelse af faunaklassen ved DVFI ved ca. 300 stationer. Den ekstensive, økologiske overvågning omfatter målinger et til to år i programperioden ved samlet ca. 800 stationer. De intensive målinger skal ud over at give en større sikkerhed i beskrivelsen af den tidlige udvikling, også støtte tolkning af data fra den ekstensive del af overvågningen".

Vi afgav i 2010 et hørings svar til det nationale overvågningsprogram, som er vedhæftet dette hørings svar for uddybning af vore synspunkter.

Vi finder overvågningen mangelfuld og utilstrækkelig. Det er umuligt at evaluere effekten af tiltag i forbindelse Natura 2000 planerne på grundlag af NOVANA. Der er behov for en revision af overvågningen i Danmark, og det er uanset om NOVANA skal bruges til at vurdere den naturmæssige effekt af indsatsen i forbindelse med Natura 2000 planerne eller ej.

Indtil der fremkommer en gennemarbejdet faglig vurdering af overvågningen, opfordrer vi Naturstyrelsen til at fremskaffe relevante data, som skal gøres tilgængelige for kommunale myndigheder, lodsejere og organisationer i forbindelse med arbejdet med natur- og vandplans indsatsen.

Vi er vidende om at DTU-Aqua's data fra 50 års overvågning af 7000 stationer i vandløb, snart vil blive tilgængelige på Miljøportalen. Det er vigtigt at alle interessenter får så megen viden om eksisterende data. Vi anbefaler at der fra centralt hold udarbejdes en liste over tilgængelige data.

Formålet med lovforslaget er at styrke interesseinddragelsen og forenkle regler for udarbejdelse af de statslige Natura 2000 planer. Som vi har beskrevet i ovenstående, frygter vi at vigtig lokal viden ikke inddrages i nødvendigt omfang. Vi finder NOVANA overvågningen for "stormasket" og mangelfuld til at kunne sige nok. Hvis det alene er NOVANA overvågningen der anvendes, mener vi ikke det faglige grundlag for evalueringen hviler på et tilstrækkeligt fagligt grundlag.

Afslutningsvis kan vi frygte at afskaffelse af idéfasen, vil medføre et mindre folkeligt engagement, men det er vanskeligt at vurdere. Det er derimod et faktum, at den sporadiske overvågning lokalt, kan medføre at midlerne bruges forkert, specielt hvis det ikke sikres formelt, at lokal faglig viden inddrages, en viden som Danmarks Sportsfiskeforbund ved i høj grad eksisterende ude lokalt og vil medvirke til kommer til

beslutningstagerne – hvis vi får lov..

Vedhæftet: Hørings svar fra DSF 2010- ny Natur- og Miljøovervågningsprogram (NOVANA) 2011-2015.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Miljøkonsulent

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
København Ø

Vingsted, den 28. oktober 2010

Vedrørende høring af ny Natur- og Miljøovervågningsprogram (NOVANA) 2011-2015.

Danmarks Sportsfiskerforbund tillader sig hermed at fremsende bemærkninger til ovenstående nye NOVANA program.

Det fremgår tydeligt af programmet, at der i det store og hele alene fokuseres på en national afrapportering i forhold til opfyldelse af kravene i EU's vandrammedirektiv og Natura 2000 direktiver. Det er for så vidt naturligt at fokusere på national afrapportering i forhold til EU's krav, men ud fra et generelt natur- og miljømæssigt synspunkt indebærer dette fokus den klare svaghed, at afrapporteringen ikke giver mulighed for at foretage en konkret vurdering af de data, der indsamles regionalt på stationsniveau. For interessenter, som eksempelvis de grønne organisationer, vil det således være meget vanskeligt, måske endda umuligt, at få indsigt i overvågningsdata på stationsniveau.

Endvidere medfører det nationale fokus, at der ikke foretages en systematisk overvågning af de vand- og naturområder, der allerede opfylder miljømålene, bortset fra en mindre del, som indgår i kontrolovervågningen. Resten af de områder, der allerede opfylder målsætningen, vil kun blive overvåget omkring hvert 12. år.

Vand- og naturområder, der allerede opfylder miljømålene og måske endda mere til, må betegnes som de bedste og mest værdifulde naturområder, så er det ret uhensigtsmæssigt, at der ikke foretages en hyppigere overvågning for at sikre, at miljømålene bliver fastholdt.

Der er mange eksempler på, at naturområder med opfyldt målsætning af forskellige årsager berøres så alvorligt, at målsætningen lige pludseligt - eller gradvist - ikke kan opretholdes. Med en sporadisk overvågning hvert 12. år, vil disse naturområder for det første blive vanskelige at detektere, og for det andet vil årsagerne til den forværrede miljøsituation blive vanskelig at forklare. Hermed vil de nødvendige afværgeforanstaltninger formentlig også blive mere omkostningstunge, end de ville være, hvis problemerne via et hyppigere overvågningsprogram, hurtigere ville blive detekteret.

Endnu værre vil situationen være for de vand- og naturområder, der er kategoriserede i "klasse 7", høj økologisk tilstand. Hvis de

udetekteret falder ned i "klasse 4", vil en genopretning til "klasse 5" være tilstrækkelig for en målopfyldelse i henhold til miljømålsloven med et naturværditab på 2 "klasser" til følge.

Ovenstående problem er specielt tydeligt for så vidt angår søerne. Mange af de søer, der opfylder miljømålene på klorofyl parametret, vil ikke indgå i overvågningen, så der vil ikke foreligge data, der kan dokumentere, at disse søer fremadrettet fortsat vil have målopfyldelse. Og hvad værre er, så vil en del af disse søer sandsynligvis ikke kunne opfylde miljømålene for de øvrige kvalitetsparametre, som er gældende for søer i vandrammedirektivet, men først vil skulle implementeres i 2. og 3. generation af vandplanerne.

Hvordan en sådan implementering vil kunne ske direktivmæssigt, når der ikke foreligger data på disse parametre, er svært forståeligt med mindre da, at myndighederne vil "oversætte" direktivkravene fra "one out all out" til "one in all in", hvilket jo vil være direktivstridigt.

Det er også problematisk, at overvågningsprogrammet ikke er mere intensivt fore så vidt angår overvågningen af den interne belastning af søerne, da netop den interne belastning af søerne i de nationale vandplaner er angivet som hovedårsagen til, at mange søer ikke kan nå miljømålene. En årlig overvågning af bare 13 søer for intern belastning må siges at være særdeles konservativt og formentlig langt fra tilstrækkeligt til at give et retvisende billede af situationen i de massevis af søer, hvor intern belastning er hovedårsagen til manglende miljømålopfyldelse.

I øvrigt må der stilles spørgsmålstegn ved, hvorvidt antallet af prøver, der skal tages i søerne i henhold til overvågningsprogrammer, er tilstrækkeligt grundlag for den krævede dokumentation for tilstanden.

Danmarks Sportsfiskerforbund konstaterer også - med en vis forundring - at overvågning af ålen ikke indgår i overvågningsprogrammet hverken for søer eller fjorde. Ålen er som bekendt nu en bilagsart og rødlistet. Denne udeladelse er så meget mere bemærkelsesværdig set i lyset af den vedtagne fælleseuropæiske såkaldte "Recovery Plan" for den stærkt truede ål.

At fiskebestandene ikke monitoreres i vores fjorde, skønt fjordområderne har stor betydning for den store samfundsøkonomiske betydning, disse områder har for det rekreative fiskeri og erhvervsfiskeriet, overrasker ikke, da Danmark jo ganske uretmæssigt har valgt at se bort fra vandrammedirektivets udpegning af overgangsvande på trods af, at mange af vore fjorde passer fint ind i direktivets definition på overgangsvande.

Danmarks Sportsfiskerforbund har ved flere lejligheder påpeget dette urimelige nationale valg, som formentlig alene er truffet med henblik på at udnytte muligheden for at undgå monitorering af fiskebestandene, hvilket jo er et direktivkrav for overgangsvande.

Afslutningsvist vil Danmarks Sportsfiskerforbund tillade sig at tage det for givet, at overvågningsprogrammet løbende vil blive justeret i takt med, at interkalibreringsprocessen i EU skrider frem således, at eksempelvis fiskebestandene i vandløb og søer vil blive en del af overvågningsprogrammet, når vi når til igangsætningen af 2. generation af vandplanerne.

Med venlig hilsen

Jens K. Thygesen
Miljøkonsulent

DANSKE
REGIONER

14-02-2013

Sag nr. 12/81

Dokumentnr. 8443/13

Uffe Nielsen

Tel. 3529 8257

E-mail: uni@regioner.dk

Danske Regioners høringssvar - udkast til forslag om ændring af miljømålsloven

Danske Regioner forholder sig positivt til ændringens intentioner om en styrket interessentinddragelse i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planer – og at idéfasen erstattes med målrettet dialog med interessenterne. Da dette indebærer, at regionsrådene ikke længere skal koordinere bidrag fra kommunalbestyrelserne i idéfasen – eller mægle i tilfælde af uenighed mellem kommunalbestyrelser, er det dog vigtigt at sikre, at der fortsat i praksis sker en koordinering af kommunernes miljøindsats på tværs – og at der fortsat i kommunerne vil være fokus på sikring af konsistens mellem kommunernes planer og den regionale udviklingsplan.

Der lægges alene op til at ændre i processen for udarbejdelsen af Natura 2000-planer – og ikke for processerne i forbindelse med udarbejdelsen af Vandplaner, herunder regionsrådenes koordinerende rolle (afsnit II i loven). Dette er positivt, da denne koordinering er vigtig i forbindelse med udarbejdelsen af vandplanerne.

Danske Regioner er enig i, at de foreslåede ændringer af miljømålsloven kan optages som udgiftsneutrale på lov- og cirkulæreprogrammet.

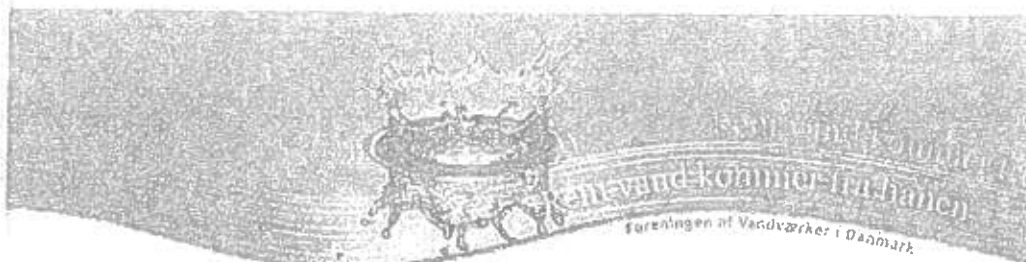
Der tages forbehold for politisk godkendelse.

Med venlig hilsen

Uffe Nielsen

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Solrød Strand, 11. februar 2013

E-mail: nst@nst.dk

Høring over forslag om ændring af miljømålsloven – forenkling af planprocessen for Natura 2000-planer mv.

Foreningen af Vandværker i Danmark har modtaget ovennævnte forslag i høring.

Foreningen skal i den anledning oplyse, at man hilser forslaget om forenkling af planproceduren velkommen.

Foreningen skal dog beklage, at der alene stilles forslag om en forenkling af planproceduren for Natura 2000-planer og at planproceduren for Vandplaner ikke samtidig er medtaget. Dette ville have skabt en oversigtlighed og et sammenligningsgrundlag mellem de to områder til gavn for brugerne.

Foreningen har noteret sig, at dette skyldes den forestående opdatering af Natura 2000-planerne

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der stiles mod en langt større direkte inddragelse og målrettet dialog med brugerne fremfor en offentlig idefase. En sådan målrettet inddragelse er afgørende for, at reglerne om partshøring i offentlighedsfasen kan svækkes.

Foreningen kan på denne baggrund støtte forslaget, og vil understrege at en lignende procedure også på sigt bør gælde for vandplanerne.

Bert Soelberg
Direktør

Med venlig hilsen

Pernille Weile
Jurist

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

nst@nst.dk

DATO: 8. februar 2013
SAGSNR.: 2013 - 290
ID NR.: 222357

Høring - over udkast til forslag om ændring af miljømålsloven - forenkling af planprocessen for Natura 2000-planer mv.

Ved e-mail af 18-01-2013 har Naturstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen